

P7_TA(2010)0193

A Dél-Kaukázusra vonatkozó uniós stratégia szükségessége

Az Európai Parlament 2010. május 20-i állásfoglalása a Dél-Kaukázusra vonatkozó uniós stratégia szükségességéről (2009/2216(INI))

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Dél-Kaukázussal foglalkozó korábbi állásfoglalásaira, beleértve az európai szomszédságpolitika megerősítéséről szóló, 2007. november 15-i állásfoglalást¹, a Dél-Kaukázussal kapcsolatos hatékonyabb EU-politikáról² szóló, 2008. január 17-i állásfoglalást, valamint a fekete-tengeri regionális politikai megközelítésről³ szóló, 2008. január 17-i állásfoglalást,
- tekintettel az „Azerbajdzsán: a véleménynyilvánítás szabadsága” című, 2009. december 17-i állásfoglalására⁴, a Grúziáról szóló, 2008. szeptember 3-i állásfoglalására⁵, a grúziai helyzet romlásáról szóló, 2008. június 5-i állásfoglalására⁶, valamint az Örményországról szóló, 2008. március 13-i állásfoglalására⁷,
- tekintettel az Európai Parlamenthez és a Tanácshoz intézett, a keleti partnerségről szóló, 2008. december 3-i bizottsági közleményre (COM(2008)0823),
- tekintettel a keleti partnerséggel foglalkozó, 2009. május 7-i prágai csúcstalálkozón elfogadott közös nyilatkozatra,
- tekintettel az Örményországgal, Azerbajdzsánnal és Grúziával 2006 novemberében megkötött európai szomszédságpolitikai (ENP) cselekvési tervekre és a végrehajtásukhoz szorosan kötődő Európai Szomszédsági és Partnerségi Támogatási Eszközre (ENPI),
- tekintettel az európai szomszédságpolitika terén Örményország, Azerbajdzsán és Grúzia esetében elért eredményekről szóló, a Bizottság által 2009. április 23-án elfogadott jelentésekre,
- tekintettel a 2007–2013 közötti időszakra vonatkozó országstratégiai dokumentumokra és az Örményországra, Azerbajdzsánra és Grúziára vonatkozó ENPI alá tartozó, 2007–2010-es nemzeti indikatív programokra,
- tekintettel az Örményországra, Azerbajdzsánra és Grúziára vonatkozó ENPI programozási dokumentumok félidejű értékelésére,
- tekintettel az Örményországgal, Azerbajdzsánnal és Grúziával 1996-ban megkötött

¹ HL C 282. E, 2008.11.6., 443. o.

² HL C 41. E, 2009.2.19., 53. o.

³ HL C 41. E, 2009.2.19., 64. o.

⁴ Elfogadott szövegek, P7_TA(2009)0120

⁵ HL C 295. E, 2009.12.4., 26. o.

⁶ HL C 285. E, 2009.11.26., 7. o.

⁷ HL C 66. E, 2009.03.20., 67. o.

partnerségi és együttműködési megállapodásokra,

- tekintettel az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlésének (PACE) vonatkozó ellenőrző jelentéseire,
 - tekintettel a grúziai konfliktussal foglalkozó nemzetközi tényfeltáró küldöttség 2009. szeptember 30-án közzétett jelentésére (Tagliavini-jelentés),
 - tekintettel eljárási szabályzata 48. cikkére,
 - tekintettel a Külügyi Bizottság jelentésére és a Nemzetközi Kereskedelmi Bizottság véleményére (A7-0123/2010),
- A. mivel a Külkapcsolatok Tanácsa 2009. december 8-án megtartott ülésén az EU megerősítette azon szándékát, hogy – többek között a technikai segítségnyújtási programok révén – előmozdítsa a stabilitást, együttműködést, jólétet és felelősségteljes kormányzást a Dél-Kaukázusban,
- B. mivel a 2008. augusztusi grúziai háború, a fegyverszüneti megállapodás megkötését célzó, sikeres uniós beavatkozásnak köszönhetően, illetve annak eredményeképpen, hogy a megállapodás teljes körű végrehajtásának biztosítása céljából fenn kell tartani a szerepvállalást, az EU megfigyelő missziók, a háborút követő nagyszabású segítségnyújtási programok és a háború okait és lefolyását kutató tényfeltáró misszió indítása révén jelentős biztonsági szereplővé vált a térségben,
- C. mivel 2009-ben intenzívebbé váltak az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet Minszk-csoportjának közvetítése mellett zajló, a hegyi-karabahi konfliktus rendezéséről szóló tárgyalások,
- D. mivel a dél-kaukázusi konfliktusövezetekben a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyektől még mindig megtagadják azt a jogot, hogy visszatérhessenek otthonaikba; mivel annak ellenére, hogy e három ország programokat indított a menekültek és a belső menekültek integrációja érdekében, a sikernek továbbra is számos akadálya van; mivel az illetékes hatóságoknak a konfliktusok során nem szabad politikai eszközként használniuk a menekülteket és a belső menekülteket,
- E. mivel bizakodásra adott okot, hogy 2009 októberében Örményország és Törökország aláírta a diplomáciai kapcsolatok kialakítására és fejlesztésére, valamint közös határaik megnyitására irányuló jegyzőkönyveket, az aláírást azonban még nem követte ratifikáció,
- F. mivel az állandósult konfliktusok gátat szabnak a gazdasági és társadalmi fejlődésnek, akadályozzák az életszínvonal emelkedését a dél-kaukázusi térségben, valamint hátráltatják a keleti partnerség teljes körű kialakulását az európai szomszédságpolitika keretében; mivel az EU szomszédságának stabilitása érdekében alapvető jelentőségű a konfliktusok békés rendezése; mivel további erőfeszítéseket kell tenni azon közös érdeket képviselő területek azonosítása érdekében, amelyek áthidalhatják a nézetkülönbségeket, elősegíthetik a párbeszédet és előmozdíthatják a regionális együttműködési és fejlesztési lehetőségeket,
- G. mivel az EU a dél-kaukázusi államokhoz fűződő kapcsolataiban tiszteletben tartja a

szuverenitás és a területi sérthetlenség elvét,

- H. mivel a keleti partnerség új lehetőségeket nyújt a kétoldalú kapcsolatok elmélyítésére és emellett bevezeti a többoldalú együttműködést is,
- I. mivel a keleti partnerségnek a célja a reformoknak, a jogszabályok közelítésének és a gazdasági integrációnak a felgyorsítása, valamint az, hogy kézzelfoghatóan támogassa a partnerországok államiságának és területi sérthetlenségének megszilárdítását, alapja pedig a feltételeesség, a differenciálás, valamint a közös felelősség elve, és új társulási megállapodásokról való tárgyalásokat helyez kilátásba, amelyhez az Európai Parlament hozzájárulása szükséges,
- J. mivel az EU–Keleti Szomszédság Parlamenti Közgyűlés (EURONEST) hivatalos megalakításának célja, hogy elmélyült, parlamentközi párbeszéd döntő jelentőségű, többoldalú mechanizmusaként szolgáljon az Európai Parlament és az EU hat keleti partnere, köztük Örményország, Azerbajdzsán és Grúzia között, azzal a céllal, hogy közelebb hozza ezen országokat az EU-hoz,
- K. mivel a dél-kaukázusi régióban uralkodó helyzet fokozottan proaktív politikát igényel az EU régióbeli szerepvállalásában, és mivel a keleti partnerség elindítása és a Lisszaboni Szerződés hatálybalépése jó lehetőséget kínál egy Dél-Kaukázusra irányuló uniós stratégia kidolgozására,
- 1. megerősíti, hogy az EU fő célkitűzése a régióban Örményország, Azerbajdzsán és Grúzia olyan nyitott, békés, stabil és demokratikus államokká való fejlődésének ösztönzése, amelyek készen állnak jószomszédi kapcsolatok kialakítására, valamint arra, hogy a Dél-Kaukázust fenntartható békével, stabilitással és jóléttel jellemzett térséggé alakítsák, ezen országoknak az európai politikákba való fokozottabb bevonása céljából; úgy véli, hogy az EU-nak e cél érdekében egyre aktívabb politikai szerepet kell vállalnia, és a régió országaival együttműködésben a puha hatalmát határozott megközelítéssel ötvöző stratégiát kell kidolgoznia és kétoldalú politikákkal kiegészítenie;

Biztonsági kérdések és a konfliktusok békés megoldása

- 2. hangsúlyozza, hogy a térségben fennálló konfliktusok esetén a status quo fenntartása elfogadhatatlan és fenntarthatatlan, mivel az ilyen helyzet folyamatosan azzal a kockázattal jár, hogy tovább fokozódnak a feszültségek, és kiújulnak a fegyveres összetűzések; úgy véli, hogy valamennyi félnek aktív szerepet kell vállalnia a stabilitás és a béke elérése érdekében; támogatja a határokon átnyúló programokat és párbeszédet a civil társadalom körében, amely a megosztottságon túllépve a konfliktusok átalakításának és a bizalom kiépítésének eszköze; kiemeli, hogy az EU-ra fontos szerep hárul abban, hogy közreműködjön a párbeszéd kultúrájának megteremtésében a régióban, valamint az ENSZ Biztonsági Tanácsa határozatai végrehajtásának biztosításában, beleértve az 1325 (2000) sz. határozatot;
- 3. megjegyzi, hogy a konfliktusok kezelése és megoldása során a stabilitás és a jólét megszilárdítása érdekében többek között valamennyi érintett fél és közösség jogainak és jogos érdekeinek elismerésére, a múltbeli események felülvizsgálatára való nyitottságra és azok közös értelmezésének kialakítására, a gyűlölet és félelem leküzdésére irányuló szándéokra, a maximalista álláspontok vonatkozásában

kompromisszumkészségre, a bosszúálló magatartás feladására, valamint tényleges engedményekről folytatandó vitákra való készségre van szükség;

4. rámutat a konfliktusmegelőzés fontosságára, amelyhez hozzátartozik a nemzeti kisebbségekhez tartozó valamennyi személy jogainak tiszteletben tartása, a vallási tolerancia, valamint a társadalmi és gazdasági kohézió megerősítésére irányuló erőfeszítések;
5. hangsúlyozza a külső szereplők arra vonatkozó felelősségét, hogy hatalmukat és befolyásukat a nemzetközi joggal és az emberi jogokkal teljes mértékben összeegyeztethető módon érvényesítsék; úgy véli, hogy a konfliktusok békés megoldásának elősegítése érdekében további kiegyensúlyozott együttműködésre van szükség a régióban tevékenykedő külső szereplők között; elfogadhatatlannak tartja, hogy bármely külső szereplő feltételeket támasszon a dél-kaukázusi államok szuverenitásának és területi sérthetetlenségének tiszteletben tartása tekintetében;

A hegyi-karabahi konfliktus

6. üdvözli a hegyi-karabahi konfliktussal kapcsolatos tárgyalások dinamikus ütemét, melyet jól mutat az, hogy 2009 folyamán Örményország és Azerbajdzsán elnöke között a Moszkvai Nyilatkozat szellemében hat találkozóra is sor került; felszólítja mindkét felet, hogy erősítsék meg a béketárgyalásokra irányuló erőfeszítéseiket annak érdekében, hogy az elkövetkezendő hónapokban megoldás születhessen, építőbb szellemben lépjenek fel, és hagyjanak fel az erőszakkal létrehozott, nemzetközi legitimitást nélkülöző status quo fenntartásának előnyben részesítésével, amely bizonytalan helyzetet teremt, és további szenvedést okoz a háborúval sújtott helyi lakosságnak; elítéli a katonai megoldás lehetőségét és a már alkalmazott katonai erő súlyos következményeit, és mindkét oldalt arra kéri, hogy többé nem sértse meg az 1994-es fegyverszünetet;
7. teljes mértékben támogatja az EBESZ Minszk-csoportjának közvetítésre irányuló erőfeszítéseit, a Madridi Dokumentumban foglalt alapelveket, valamint a L'Aquilában megrendezett G8-as csúcstalálkozó keretében az EBESZ Minszk-csoportjának társelnök országai által, 2009. július 10-én kiadott nyilatkozatot; felszólítja a nemzetközi közösséget, hogy mutasson elszántságot és politikai akaratot a megállapodást akadályozó fennmaradó, problémás kérdések megoldásának támogatásában;
8. súlyos aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a hegyi-karabahi háború alatt vagy azzal összefüggésben az otthonaikat elhagyó menekültek és belső menekültek százezrei továbbra is lakóhelyük elhagyására kényszerülnek, és jogaik – beleértve a hazatéréshez való jogot, valamint a tulajdonhoz és a személyes biztonsághoz való jogot – nem érvényesülnek; felhívja valamennyi érintett felet, hogy egyértelműen és feltétel nélkül ismerjék el e jogokat, valamint azok azonnali biztosításának szükségességét, és találjanak a problémára a nemzetközi jog elveit tiszteletben tartó, gyors megoldást; ezzel összefüggésben kéri, hogy Azerbajdzsán összes elfoglalt területéről vonják ki az örmény csapatokat, és egyúttal telepítsenek az ENSZ Alapokmányának megfelelően szervezett nemzetközi csapatokat a szükséges biztonsági garanciák biztosítására az átmeneti időszakban, ami garantálni fogja a hegyi-karabahi lakosság biztonságát, és lehetővé teszi, hogy a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek hazatérhessenek, és elkerülhetővé váljanak a hajléktalanságból fakadó további konfliktusok; felhívja az

örmény és azeri hatóságokat és az érintett közösségek vezetőit arra, hogy az otthonukból elűzöttek visszatérését előkészítő gyakorlati lépések révén nyilvánítsák ki az etnikumok közötti békés kapcsolatok kialakítására irányuló elkötelezettségüket; úgy véli, hogy a belső menekültek és a menekültek helyzetét a nemzetközi szabványoknak, többek között az „Európa elfeledett népei: a lakóhelyüket hosszú időre elhagyni kényszerült személyek emberi jogainak védelme” címet viselő 1877(2009) PACE ajánlásnak megfelelően kell kezelni;

9. hangsúlyozza, hogy valódi erőfeszítéseket kell tenni a tartós béke felé vezető út kikövezése érdekében; kéri az összes illetékes hatóságot, hogy kerüljék a provokatív politikákat és retorikát, a lázító hangvételű nyilatkozatokat és a történelem manipulálását; felszólítja az örmény és azerbajdzsáni vezetőket, hogy felelős módon járjanak el, vegyék élet nyilatkozataiknak és készítsék elő a terepet, hogy a közvélemény elfogadja és teljesen megértse az átfogó rendezés előnyeit;
10. úgy véli, hogy gyorsan fel kell adni azt az álláspontot, mely szerint Hegyi-Karabahnak részét képezi a körülötte található, megszállás alatt álló összes azerbajdzsáni terület; megjegyzi, hogy Hegyi-Karabah ideiglenes státuszának kialakítása megoldást jelenthet a végleges státusz meghatározásáig, és megteremtheti az örmény és azerbajdzsáni közösségek békés egymás mellett élésének és együttműködésének átmeneti keretét a régióban;
11. hangsúlyozza, hogy mindennemű megállapodás esetén alapvető fontosságú, hogy garantálják mindenki számára a biztonságot; elismeri a megfelelő békefenntartó intézkedések jelentőségét a nemzetközi emberi jogi normákkal összhangban, amelyek katonai és polgári szempontokat is felölelnek; felszólítja a Tanácsot, hogy vegye fontolóra a békefolyamat közös biztonság- és védelempolitika (KBVP) keretében szervezett missziókkal történő támogatását, beleértve egy nagy megfigyelő misszió kiküldését a helyszínre, amely elősegítheti egy nemzetközi békefenntartó erő kialakítását a politikai megállapodás létrejöttét követően;

Örményország és Törökország egymáshoz közeledése

12. üdvözli a diplomáciai kapcsolatok kialakítására és fejlesztésére – többek között a közös határ megnyitására – vonatkozó jegyzőkönyveket Örményország és Törökország között; felszólítja mindkét oldalt, hogy ragadják meg a lehetőséget arra, hogy a ratifikáción és végrehajtáson keresztül előfeltételek kikötése nélkül, ésszerű határidőn belül helyrehozzák kapcsolataikat; hangsúlyozza, hogy az új örmény-török közeledés és az EBSZ Minszk-csoportjának tárgyalásai két különálló folyamat, amelyeknek saját logikájuk szerint kell kibontakozniuk; megjegyzi azonban, hogy a két folyamat egyikében tett előrelépés széles körű, potenciálisan igen kedvező következményekkel járhat a régió egészére nézve;

A grúz konfliktus

13. megismétli, hogy feltételek nélkül támogatja Grúzia szuverenitását, területi integritását és nemzetközileg elismert határainak sérthetetlenségét, valamint felszólítja Oroszországot ezek tiszteletben tartására; ösztönzi a grúz hatóságokat, hogy tegyenek további erőfeszítéseket abháziai és dél-oszétiai belső konfliktusaik megoldására; üdvözli a Tagliavini-jelentést és támogatja annak főbb megállapításait és következtetéseit; arra számít, hogy a jelentésben adott kiterjedt háttér-információkat fel

- lehet használni a Nemzetközi Büntetőbíróságon indított bírósági eljárások során, továbbá az egyes állampolgárok is felhasználhatják azokat az emberi jogok védelméről szóló európai egyezmény megsértésével kapcsolatban; támogatja az EU megfigyelő misszió (EUMM) mandátumát, és felszólít annak további kibővítésére; felszólítja Oroszországot és az abháziai és dél-oszétiai elszakadt régiók tényleges hatóságait, hogy részben se akadályozzák annak végrehajtását;
14. meglepedéssel veszi tudomásul, hogy a nemzetközi közösség csaknem teljesen egyöntetűen elutasítja Dél-Oszétia és Abházia függetlenségének egyoldalú kikiáltását; helyteleníti, hogy Oroszország – a nemzetközi joggal ellentétben – elismeri Abházia és Dél-Oszétia függetlenségét; felszólítja valamennyi felet a 2008-as fegyverszünet tiszteletben tartására, valamint az EU megfigyelő missziója személyzete biztonságának és helyszíni szabad mozgásának biztosítására, és felhívja Oroszországot, hogy tegyen eleget azon kötelezettségvállalásának, mely szerint visszavonja csapatait a 2008. augusztusi háború előtti állásokba; aggodalommal veszi tudomásul, hogy az Orosz Föderáció és Abházia de facto hatóságai 2010. február 17-én a grúz kormány beleegyezése nélkül megállapodást kötöttek egy orosz katonai támaszpont létrehozásáról Abháziában, és megjegyzi, hogy ez a megállapodás ellentétes a 2008. augusztus 12-i és szeptember 8-i tűzszüneti megállapodásokkal;
 15. hangsúlyozza a szakadár régiókban élő népek biztonsága és jogai védelmének fontosságát, a grúz etnikum biztonságos és méltó körülmények közötti visszatérésre való joga tiszteletben tartásának előmozdítását, a kényszerített útlevelkiadás leállítását, a de facto lezárt határok számának csökkentését, valamint azt, hogy lehetőséget biztosítsanak az EU-nak és a többi nemzetközi szereplőnek arra, hogy segítsék a két régióban élő embereket; hangsúlyozza e tekintetben a világosabban meghatározott rövid és hosszú távú célkitűzések kialakításának szükségét; arra ösztönzi Grúziát, hogy folytassa a belső menekültekkel kapcsolatos cselekvési terv végrehajtását, és segítse a területén található belső menekülteket;
 16. hangsúlyozza, hogy foglalkozni kell a konfliktusok grúz–abház és grúz–dél-oszétiai dimenziójával, és biztosítani kell, hogy egyenlő mértékben figyelembe vegyék valamennyi érintett lakosság jogait és érdekeit; hangsúlyozza, hogy Abházia és Dél-Oszétia elszigetelése célszerűtlen eszköz a konfliktus rendezésében, és üdvözli a 2010. január 27-én elfogadott országstratégiát, amely együttműködés keretében képzei el a szerepvállalást; arra biztatja a grúz hatóságokat, hogy minden érdekelt féllel konzultáljanak a stratégia végrehajtására vonatkozó cselekvési terv elkészítésével kapcsolatban; hangsúlyozza a bizalomépítő intézkedések és az emberek közötti kapcsolatok fontosságát a konfliktusokban; emellett arra ösztönzi az EU-t, hogy támogasson a szabad mozgás előmozdítására, valamint az érintett lakosság közötti közigazgatási határvonalak létrehozására irányuló projekteket;
 17. úgy véli, hogy a genfi tárgyalások rendkívül fontosak, mivel ezek biztosítják az egyetlen fórumot, ahol a konfliktus valamennyi fele képviselteti magát, és a három fő nemzetközi szereplő – az EU, az EBESZ és az ENSZ – szoros együttműködésben dolgozik a régió biztonsága és stabilitása érdekében; sajnálja, hogy a fórumban rejlő lehetőségeket eddig nem sikerült érdemben megvalósítani, és hogy az incidensek megelőzésére és a válaszadásra szolgáló mechanizmus üdvözlendő felállítására ellenére továbbra is előfordulnak incidensek a demarkációs vonalon; felszólítja a feleket a mechanizmus és a kölcsönös bizalom előmozdítása terén a mechanizmusban rejlő

lehetőségek teljes körű kihasználására; felszólítja a Bizottság alelnökét/a közös kül- és biztonságpolitikai főképviselőt, hogy tegyen meg minden erőfeszítést annak érdekében, hogy új és friss lendületet adjon e tárgyalásoknak a helyzet megfelelő stabilizálásához, teljes körűen végrehajtva a 2008. augusztusi tűzszüneti megállapodást;

A demokratizálódási folyamatban, valamint az emberi jogok tiszteletben tartása és a jogállamiság terén elért előrehaladás

18. hangsúlyozza, hogy a demokratizálódás, a felelősségteljes kormányzás, a politikai pluralizmus, a jogállamiság, az emberi jogok és az alapvető szabadságok tiszteletben tartása kiemelkedő fontosságú Örményország, Azerbajdzsán és Grúzia EU-hoz fűződő jövőbeli kapcsolatainak meghatározásában; szorgalmazza, hogy az országok újítsák meg az európai szomszédságpolitikai cselekvési tervek teljes körű végrehajtására irányuló erőfeszítéseiket, és felhívja a Bizottságot, hogy továbbra is támogassa őket ezen erőfeszítések tekintetében; aggodalommal tölti el, hogy a dél-kaukázusi régió országai kevés előrelépést tettek ezen a területen, amit a Bizottság 2009. évi előrehaladásról szóló jelentése, valamint az Európa Tanács ajánlásai is szemléltetnek; üdvözli az EU, Grúzia és Örményország között megkezdett emberi jogi párbeszédet, és felkéri Azerbajdzsánt és az EU-t, hogy zárják le a hasonló együttműködési struktúrával kapcsolatos tárgyalásaikat;
19. hangsúlyozza a demokratikus reformok mellett való további elkötelezettség fontosságát és a nemzeti konszenzus kialakításának kulcsául szolgáló politikai párbeszéd és együttműködés alapvető szerepét; hangsúlyozza a függetlenebb, átláthatóbb és erősebb demokratikus intézmények megerősítésének – ideértve az igazságszolgáltatás függetlenségét –, a végrehajtó hatalom feletti parlamenti ellenőrzés megerősítésének, a demokratikus hatalomátvétel biztosításának, a civil társadalom támogatásának és képességei növelésének, valamint a személyes kapcsolatok kiépítésének a fontosságát a demokrácia és a jogállamiság előmozdítása során; megjegyzi, hogy a kötelezettségvállalások ellenére a demokratizálódási folyamat lassan halad;
20. rámutat arra, hogy a régióban még mindig széles körben elterjedt a korrupció és felszólítja a hatóságokat, hogy fokozzák a korrupció elleni küzdelemre vonatkozó intézkedéseiket, mivel az fenyegeti az érintett országok gazdasági növekedését, társadalmi és politikai fejlődését; nagyobb figyelmet kell fordítani a monopóliumok elleni küzdelemre, valamint a közszolgálati alkalmazottak felvételére; üdvözli a Grúzia által a korrupció elleni küzdelem terén elért előrehaladást;
21. tudomásul veszi a régió országaiban a közelmúltban tartott választásokat; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a nemzetközi kötelezettségvállalásokkal és normákkal összhangban szabad és tiszta választásokat tartsanak, valamint azt, hogy az országok további erőfeszítéseket tegyenek az ezen normák megvalósítását célzó reformok elfogadása és végrehajtása terén, többek között a választásokat követő ellenőrzési mechanizmusok megerősítése, valamint a választásokat követő esetleges erőszakos cselekmények megfelelő kivizsgálása és elszámoltatása érdekében; kiemeli az EU technikai segítségnyújtásban, valamint a választások nemzetközi, független ellenőrzésében betöltött szerepét; megerősíti azt az álláspontot, hogy az EU nem ismeri el az olyan alkotmányos és jogi keretrendszert, amelyben szakadár területeken

választásokat tartanak, és védelmébe veszi a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek politikai jogait;

22. úgy ítéli meg, hogy a véleménynyilvánítás szabadsága alapvető jog és elv, a média szerepe pedig elsődrendű fontosságú, és hangsúlyozza, hogy a médiának szabadnak és függetlennek kell lennie; *aggodalmát fejezi ki*, hogy a dél-kaukázusi országokban korlátozzák a véleménynyilvánítás szabadságát, és hiányzik a pluralizmus a médiából, ezért ezek biztosítására szólítja fel a hatóságokat; elítéli a médiaszakemberek folyamatos zaklatását és megfélemlítését, valamint az újságírók megtámadását, kínzását és bántalmazását; úgy véli, hogy az illetékes szakmai szervezeteknek tovább kell fejleszteniük és meg kell erősíteniük a szólásszabadság fontos alkotórészét képező önszabályozó elveket és mechanizmusokat;
- aggasztónak tartja az újságírók ellen Örményországban elkövetett támadásokat, különösen pedig azt, hogy az ellenzéki aktivistát és újságírót, Nikol Pashiniant az örömmel fogadott 2009. június 18-i amnesztia ellenére továbbra is fogva tartják;
 - továbbra is nyugtalanítónak tartja a médiakörnyezet romlását Azerbajdzsánban; üdvözli, hogy 99 bebörtönzött 2009. december 25-én és 62 bebörtönzött 2010. március 17-én elnöki amnesztiában részesült, azonban elítéli a két fiatal aktivista és blogger, Emin Milli és Adnan Hadzsizade fogva tartását és elítélését; ennek megfelelően szabadon bocsátásukra szólít fel;
 - felszólítja a grúz hatóságokat, hogy tisztázzák a média-tulajdonjogi és a médiaengedélyek megadásával kapcsolatos helyzetet; tudomásul veszi a grúz parlament arra irányuló kezdeményezését, hogy bővítse a Közzolgálati Műsorszórási Tanácsot, hogy abban az ellenzék és a civil társadalom több képviselője kapjon helyet, és eredményeket vár e téren;
23. úgy véli, hogy a gyülekezési szabadságot garantálni kell, mivel az elengedhetetlen a szabad, demokratikus és virágzó társadalom fejlődéséhez; aggodalommal jegyzi meg azon közvetlen vagy közvetett nehézségeket, amelyekkel a civil társadalomnak szembe kell néznie szerveződése közben, és nem helyesli az olyan jogszabályok és gyakorlatok elfogadását, amelyek akár közvetetten korlátozhatják a gyülekezési szabadságot, beleértve az adózási ügyekben alkalmazott adminisztratív zaklatást; hangsúlyozza, hogy a civil társadalom fontos szerepet játszik a régióban a demokratizálódási, valamint a béke- és megbékélési folyamatban;
24. felszólítja a régió országait, hogy vállaljanak aktív szerepet az EURONEST Parlamenti Közgyűlés munkájában, és használják ki az abban rejlő lehetőségeket a két- és többoldalú eszmecsérére, valamint a jogszabályok uniós normákhoz való közelítésére és a demokratikus reformok parlamenti felügyeletére; e tekintetben megjegyzi, hogy létfontosságú a régió országainak parlamenti képviselői közötti fokozott párbeszéd; reméli, hogy ez megfelelő keretet teremt a kétoldalú találkozók számára Örményország és Azerbajdzsán parlamenti képviselői között, annak érdekében, hogy az Európai Parlament jelenlétében megkezdődjön a parlamenti párbeszéd; felszólítja az érdekelt uniós tagállamok nemzeti parlamentjeit és az Európai Parlamentet, hogy erősítsék meg a parlamenti együttműködést a régió parlamentjeivel, szerepük és politikai döntéshozatali képességeik erősítése érdekében;

Gazdasági kérdések és társadalmi fejlődés

25. véleménye szerint egy szélesebb regionális szintű és az EU-val történő együttműködés a gazdasági, közlekedési, energia- és környezetvédelmi ágazatban alapvető fontosságú mind maguk az ágazatok fejlődése, mind pedig a régió stabilitásának biztosítása szempontjából, az együttműködésnek azonban fel kell karolnia a humántőkének az egész régióban történő fejlesztését mint hosszú távú befektetést; üdvözli, hogy mindhárom ország részesedik az EU általános preferenciarendszeréből, és tudomásul veszi, hogy mindegyikük megfelel a fenntartható fejlődésért és jó irányításért létrehozott GSP+ követelményeinek; megjegyzi, hogy az igazságszolgáltatás és rendőrség területén folytatott regionális együttműködés és az integrált határigazgatás létrehozása alapvető fontosságú a régió belüli és az EU felé irányuló mobilitás előmozdításához; sajnálja, hogy a továbbra is megoldatlan konfliktusok akadályozzák a mindhárom ország bevonásával megvalósuló regionális projektek végrehajtását;
26. hangsúlyozza, hogy rendkívül fontos a kedvező üzleti légkör megteremtése és a magánszektor fejlesztése; megjegyzi, hogy Azerbajdzsán említésre méltó gazdasági növekedése főként az olaj- és gázbevételeken alapul; támogatja a gazdaságot a külföldi befektetők számára vonzóbbá tevő reformfolyamatot; arra ösztönzi az azerbajdzsáni hatóságokat, hogy gyorsítsák fel a Kereskedelmi Világszervezethez (WTO) történő csatlakozásról folytatott tárgyalásaikat, és felszólítja a Bizottságot, hogy továbbra is támogassa Azerbajdzsánt ebben a folyamatban; üdvözli a gazdasági reformok terén Örményországban és Grúziában elért előrehaladást; rámutat azonban, hogy Örményország és Grúzia gazdasági fejlődését befolyásolta a gazdasági világválság, és üdvözli az EU 2009 végén hozott határozatát, amely lehetővé tette makrofinansziális segítség nyújtását a két ország számára;
27. aggodalmának ad hangot a dél-kaukázusi katonai és védelmi kiadások gyors növekedése, és a katonai arzenálok létrehozása miatt; rámutat arra, hogy a hazai költségvetések eme fontos része számottevő pénzügyi forrásokat von el olyan sürgetőbb kérdésektől, mint a szegénység csökkentése, a szociális biztonság és a gazdasági fejlődés; e tekintetben felszólítja a Tanácsot és a Bizottságot annak megakadályozására, hogy az EU makrofinanszírozási támogatásából közvetve a katonai kapacitásépítést támogassák a régióban;
28. rámutat a Dél-Kaukázus geopolitikai szempontból stratégiai elhelyezkedésére és a Kaszpi-tenger térsége, illetve Közép-Ázsia Európával való energetikai, közlekedési és kommunikációs összekötő folyosó jellegének egyre növekvő jelentőségére; ebből következően rendkívül fontosnak tartja, hogy a Dél-Kaukázussal folytatott uniós együttműködés a legfontosabb teendők között szerepeljen, különösen az energiával kapcsolatos ügyekben; hangsúlyozza, hogy a három ország kulcsfontosságú szerepet tölt be az energiaforrások tranzitja, valamint az EU energiaellátásának és szállítási útvonalainak diverzifikálása szempontjából; ennek fényében ismételt emlékeztet arra, hogy az Uniónak konkrét lépéseket kell tennie a régió politikai stabilitásának biztosítása érdekében; üdvözli Azerbajdzsán és Grúzia hajlandóságát arra, hogy továbbra is aktív szerepet játsszon a piaci alapú energiaellátás előmozdításában és a tranzitútvonalak diverzifikálásában a régióban; határozottan azt javasolja az érintett országoknak és a Bizottságnak, hogy vonják be Örményországot a régióban zajló lényeges szállítási és energetikai projektekbe;
29. 30. elismeri a régió az EU energia-együttműködési és energiabiztonsági politikája szempontból fennálló jelentőségét, különösen a déli folyosó (Nabucco és

Fehér Áramlat) kiépítése fényében; hangsúlyozza az EU–Azerbajdzsán energiaügyi partnerség elmélyítésének jelentőségét, és rámutat Azerbajdzsán energiakészletének hatalmas értékére, és annak az ország gazdasági fejlődésében betöltött alapvető szerepére; hangsúlyozza, hogy biztosítani kell a természetes források kiaknázásából származó haszon egyenletes elosztását, illetve annak az ország egészének fejlesztésébe történő befektetését, ami lehetővé teszi az ország számára egy esetleges olajtermelési visszaesés negatív következményei elleni önvédelmet; tudomásul veszi az Azerbajdzsán és Oroszország közötti partnerség elmélyülését, különösen az energiaágazatban, és üdvözli ebben az összefüggésben Azerbajdzsánnak gazdasága diverzifikálására irányuló törekvéseit; hangsúlyozza az energiaágazat átláthatóságának fontosságát a szóban forgó régióban, ami a befektetői bizalom kulcsfontosságú előfeltétele, és helyesli, hogy Azerbajdzsán részt vesz a nyersanyag-kitermelő iparágak átláthatóságára irányuló kezdeményezésében;

30. elismeri, hogy alapvető szerepet kap az új infrastruktúrák és szállítási folyosók kifejlesztése, azaz a kaszpi-tengeri és a fekete-tengeri övezetet a dél-kaukázusi régión keresztül vagy onnan kiindulva összekötő projektek, melyekről az energiapolitika második stratégiai felülvizsgálata is említést tett; ebben a tekintetben támogat valamennyi olyan kezdeményezést, amely erőteljesebb párbeszéd kialakulásához vezet a termelők/fogyasztók és a tranzitországok között, az energiával kapcsolatos szabályozási rendszerekkel és az ellátás biztonságát garantáló szabályozással kapcsolatos szaktudás, valamint a legjobb gyakorlatok cseréjével, beleértve az átláthatósági és a szolidaritási mechanizmusokat és az energia-ellátási zavarokkal kapcsolatos korai előrejelző mechanizmusok kidolgozását; úgy véli, hogy ennek egyúttal kell járnia a szabályozási keretek egymáshoz közelítésével, a piaci integrációval, valamint a megkülönböztetésmentesség biztosításával a határokon átnyúló szállítási infrastruktúrák tekintetében;
31. hangsúlyozza az energiahatékonysági intézkedések támogatásának, a megújuló energiaforrásokba történő befektetéseknek, valamint a környezetvédelmi szempontok figyelembevételének fontosságát; elismeri, hogy az ellátást biztosító források sokféleségének megteremtése létfontosságú, és csak a szomszédos államokkal folytatott megerősített együttműködés keretében érhető el; úgy véli, hogy a Kaukázusi Regionális Környezetvédelmi Központot megfelelő finanszírozásban és támogatásban kell részesíteni annak érdekében, hogy hitelt érdemlő határokon átnyúló projekteket is végre lehessen hajtani; dicséretesnek tartja Azerbajdzsánnak az alternatív energiaforrások fejlesztése kormányzati prioritássá tételére vonatkozó terveit és ösztönzi hasonló célok megvalósítását; üdvözli Örményország azon döntését, miszerint megszüntetik a medzamori nukleáris üzemet, és arra ösztönzi az örmény hatóságokat, hogy az EU kérésének megfelelően keressenek életképes alternatív megoldásokat az energiaellátásra; üdvözli a grúz kormánynak a vízenergia-szektor fejlesztésére irányuló erőfeszítéseit, és kiemeli az EU támogatásának szükségességét e tekintetben;
32. úgy ítéli meg, hogy a szociális partnerek bevonásán keresztül a társadalmi kohézió és a társadalmi párbeszéd megerősítése, a nemek közötti egyenlőség és a nők jogainak előmozdítása, az oktatásba és az egészségügybe való befektetés, a humántőke-fejlesztés, valamint a megfelelő életszínvonal biztosítása elengedhetetlen egy élénk demokratikus társadalom kiépítéséhez; pozitívnak értékeli, hogy a három ország saját programokat fogadott el a szegénység csökkentésére, és ösztönzi őket a programok teljes körű végrehajtására;

Egy EU-stratégia felé

33. üdvözli a keleti partnerséget, és tudomásul veszi az ezzel kapcsolatos kezdeményezéseket és megrendezett találkozók; hangsúlyozza, hogy hitelességük érdekében ezeket konkrét projekteknek és megfelelő ösztönzőknek kell kísérsniük; szándékában áll továbbfejleszteni a partnerség parlamenti dimenzióját;
34. üdvözli a keleti partnerség által a dél-kaukázusi országok és az EU közötti kétoldalú kapcsolatok elmélyítésére azáltal kínált lehetőséget, hogy társulási megállapodások formájában új szerződéses kapcsolatokat hoznak létre; rávilágít annak fontosságára, hogy a jelenlegi cselekvési terveket követő dokumentumokba mérföldköveket és referenciaszinteket építsenek be; emlékeztet arra, hogy a tárgyalások megkezdésének feltételei közé tartozik a demokrácia, a jogállamiság és az emberi jogok megfelelő szintű tiszteletben tartása, és felszólítja a Bizottságot, hogy szükség esetén biztosítson technikai segítségnyújtást, hogy támogassa ezen országokat az előfeltételek teljesítésében; üdvözli különösen a keleti partnerség által innovatív eszközként kínált átfogó intézményépítési programot (CIB), amelynek kifejezett célja segítséget nyújtani az országoknak ezen előfeltételek teljesítésében; ismételten hangsúlyozza az Európai Parlament előjogát, hogy haladéktalanul és teljes körűen tájékoztassák a társulási megállapodásokról folyó tárgyalások valamennyi szakaszában, azért is, mivel jóváhagyását kell majd adnia a megállapodások megkötéséhez; arra számít, hogy a társulási megállapodások valamennyi dél-kaukázusi ország általi végrehajtása felgyorsítja a gazdasági integráció és az EU-val folytatott politikai együttműködés folyamatát;
35. úgy ítéli meg, hogy az európai szomszédságpolitikai cselekvési tervek és azok végrehajtása a kötelezettségvállalások betartása és az EU-val folytatott kétoldalú kapcsolatok előrehaladása értékelésének, valamint az érintett országokkal kötött szerződéses kapcsolatok elmélyítésével kapcsolatos megfontolásoknak az alapjául szolgálnak; tudomásul veszi Grúzia és Örményország elkötelezettségét az európai szomszédságpolitikai cselekvési tervek végrehajtása mellett, és felszólítja Azerbajdzsánt, hogy gyorsítsa fel erőfeszítéseit ezen a téren; véleménye szerint az Európai Parlamentnek is részt kellene vennie ebben a folyamatban; rámutat, hogy a három ország különböző mértékű haladást ért el az európai szomszédságpolitikai cselekvési tervek végrehajtásában; úgy véli, hogy az újabb társulási megállapodások megkötésére irányuló tárgyalásokon figyelembe kell venni ezeket a különbségeket és a különböző célokat, valamint a regionális dimenziót, valamint azt, hogy az országok számára egyenlő bánásmódot kell biztosítani;
36. úgy véli, hogy kellően meg kell erősíteni a Dél-Kaukázusra irányuló uniós stratégia regionális dimenzióját; üdvözli e tekintetben, hogy további pénzügyi forrásokat rendeltek az Európai Szomszédsági és Partnerségi Támogatási Eszközhöz a keleti partnerség keretében, a regionális fejlesztési programok és a többoldalú együttműködés céljából; felszólítja a Bizottságot, hogy határozza meg a három dél-kaukázusi országra vonatkozó regionális és határokon átnyúló projektek és programok körét olyan területeken, mint a közlekedés, a környezetvédelem, a kultúra és a civil társadalom, annak érdekében, hogy konkrét ösztönzőket nyújtsanak az együttműködés erősítéséhez és a felek közötti bizalom kiépítéséhez;
37. emlékeztet arra, hogy a Dél-Kaukázus országai a fekete-tengeri

szinergiakezdeményezés részesei is, amely a bizonyos területeken megvalósuló – többek között határokon átnyúló programokon keresztül történő – regionális együttműködés elősegítése révén fokozza a partnerek egymás iránti bizalmát; hangsúlyozza a fekete-tengeri régió EU szempontjából betöltött jelentőségét, és kéri a Tanácsot és a Bizottságot, különösen pedig a Bizottság alelnökét/a közös kül- és biztonságpolitikai főképviselőt, hogy dolgozzanak ki elképzeléseket és stratégiákat a fekete-tengeri országok közötti erőteljesebb együttműködésre és az Európai Unióhoz fűződő kapcsolatok bővítésére vonatkozóan; e célból egy intézményesített struktúra létrehozását ajánlja egy Fekete-tengeri Unió formájában;

38. ismételten megerősíti, hogy Oroszország, Törökország és az USA álláspontja lényeges szerepet játszik a dél-kaukázusi konfliktusok megoldásában; hangsúlyozza, hogy a keleti partnerség fejlesztésének nem Oroszország elszigetelése a célja, hanem éppen ellenkezőleg, a béke, a stabilitás és a fenntartható gazdasági fejlődés megteremtése valamennyi érintett fél számára, ami előnyös a régió egésze és a szomszédos országok szempontjából is;

Biztonsági kérdések és a konfliktusok békés megoldása

39. úgy véli, hogy a konfliktusmegoldási folyamat támogatása létfontosságú, és hogy az EU jó helyzetben van a bizalom kiépítése, az újjáépítés és a rehabilitáció támogatásához, illetve lehetősége van elősegíteni az érintett közösségek bevonását; ebből a szempontból döntő fontosságú teret engedni a polgári szerepvállalásnak, nemcsak a vezetők, hanem a civil szervezetek között is; továbbá úgy ítéli meg, hogy a régióban tapasztalt konfliktusok gyors megoldása érdekében magas szinten kell tartani az azokra irányuló nemzetközi figyelmet; elismeri, hogy a regionális együttműködés szükséges feltétele a bizalomépítésnek és a biztonság megerősítésének az európai szomszédságpolitika prioritásaival összhangban; felszólítja valamennyi felet, hogy teljes körűen vegyenek részt a keleti partnerség keretében megvalósuló többoldalú együttműködésben, anélkül, hogy a konfliktusok végleges rendezéséhez kötnék azt;
40. hangsúlyozza a régióbeli rögzült konfliktusok átgyűrűzésének lehetséges veszélyét; ezzel összefüggésben javasolja a dél-kaukázusi régió biztonságáról és az együttműködésről szóló konferencia létrehozását, amely egy dél-kaukázusi stabilitási paktum kidolgozása céljából összefogná az érintett országokat és az érdekelt regionális és globális szereplőket;
41. tudomásul veszi, hogy az EU részt vesz a régió konfliktusainak megoldási folyamatában, és úgy véli, hogy a Lisszaboni Szerződés hatálybalépése indokolja az EU még kiemelkedőbb szerepét; teljes körűen támogatja az EU dél-kaukázusi különleges képviselőjét (EUSR), Peter Semneby urat; üdvözli az EU grúziai megfigyelő missziójának munkáját, és szorgalmazza, hogy az EU fokozottan próbálja meggyőzni Oroszországot és a de facto hatóságokat, hogy ne gátolják az EU megfigyelő misszióját abban, hogy eljusson Dél-Oszétiába és Abháziába; úgy ítéli meg, hogy az EU-nak most lehetősége van támogatni a hegyi-karabahi konfliktus rendezését, és hangsúlyozza az EU részvételének fontosságát ebben a folyamatban; ezért elkerülhetetlennek tartja, hogy az EU Minszk-csoportban betöltött szerepét megerősítsék a csoport francia társelnökének adott uniós megbízáson keresztül; felhívja a Bizottságot, hogy vizsgálja meg humanitárius segítségnyújtás és támogatás lehetőségét a hegyi-karabahi régió lakossága, valamint a régiót elhagyó belső

menekültek és menekültek számára; felkéri a Bizottságot és Semneby különleges képviselőt, hogy az abháziai és oszétiai segítségnyújtást és információterjesztést Hegyi-Karabahra is terjessze ki;

42. felszólítja a Bizottság alelnökét/a közös kül- és biztonságpolitikai főképviseletet, hogy szorosan kövesse nyomon a régióban tapasztalható fejlődést és aktívan vegyen részt konfliktus megoldásának folyamatában; elismeréssel tekint a dél-kaukázusi különleges képviselő munkájára, és hangot ad abbéli reményének, hogy a főképviselet biztosítja a munka folytonosságát és következetességét; arra ösztönzi a Tanácsot, hogy vegye fontolóra a KBVP keretében rendelkezésre álló eszközök használatát a béketeremtési és konfliktuskezelési folyamatban való részvétele megerősítése céljából;
43. felszólítja a Bizottságot, hogy vegye fontolóra a bizalomépítést, valamint a közösségek között és az egyes közösségeken belüli bizalom elmélyítését célzó intézkedések tekintélyes pénzügyi és technikai támogatásának lehetőségét, valamint vegyen részt a rehabilitációban és az újjáépítésben valamennyi konfliktussal sújtott régióban, például bevételtermelő és a belső menekültek és a visszatérők társadalmi-gazdasági integrációját segítő, illetve a lakóhelyek rehabilitációját célzó projekteken, és a párbeszédre és a közvetítésre irányuló intézkedéseken keresztül, és folytassa a helyi közösségek és az egyének közötti megbékélést és kapcsolatteremtést támogató civil társadalmi projektek kidolgozását és támogatását;

Demokratizálódás, emberi jogok és jogállamiság

44. támogatja az ezen elvek és folyamatok előmozdítását célzó uniós finanszírozást és segítségnyújtást a régióban, és úgy ítéli meg, hogy az uniós segítségnyújtáshoz politikai feltételeket kell kötni, például a politikai párbeszéd és reform, valamint a demokratizálódási folyamat előrehaladását; figyelmeztet, hogy a kormányok kihasználják a konfliktusokat arra, hogy eltereljék a nemzetközi közösség figyelmét a belügyekről;
45. felszólítja a Bizottságot és a Tanácsot, hogy gondoskodjanak a politikai feltételcsomagban vállalt kötelezettségek betartásáról, például a grúz kormány azon vállalatának teljesítéséről, amelynek értelmében a Bizottság és Grúzia közötti, a 2009. januári konfliktust követő uniós segítségnyújtási megállapodásában foglalt demokratikus reformoknak új lendületet adnak, valamint arra, hogy rendszeresen tegyenek jelentést az Európai Parlamentnek az előrehaladásról;
46. üdvözli az EU Örményországgal foglalkozó magas szintű tanácsadó csoportjának munkáját; üdvözli, hogy a keleti partnerség keretében erőteljesebb pénzügyi támogatásra van lehetőség, beleértve az EU-val kötendő új társulási megállapodásokra irányuló tárgyalásokra való felkészülés támogatását, és felszólítja a Bizottságot, hogy tanulmányozza a testre szabott segítség felajánlásának lehetőségét Azerbajdzsánnak és Grúziának;
47. úgy véli, hogy külön figyelmet kell fordítani a kisebbségek és kiszolgáltatott csoportok jogaira, és arra ösztönzi Örményországot, Azerbajdzsánt és Grúziát, hogy hajtsanak végre olyan közoktatási programokat az emberi jogok terén, amelyek előmozdítják a tolerancia, a pluralizmus és a sokszínűség értékeit, ideértve a szexuális kisebbségek és más marginalizált és stigmatizált csoportok tiszteletben tartását;

48. aggodalmának ad hangot amiatt, hogy az Eutelsat megtagadta a grúz közszolgálati műsorszolgáltató orosz nyelvű műsorának sugárzását, mivel ez az elutasítás politikai indíttatásúnak tűnik; rámutat arra, hogy ez az elutasítás az orosz nyelvű regionális hallgatóság tekintetében lényegében az Intersputnik és annak fő ügyfele, a Gazprom Media Group kezébe adja a műholdas átvitel monopóliumát; hangsúlyozza, hogy kiemelkedő fontosságú, hogy egy demokratikus és pluralista társadalomban ne akadályozzák a független média sugárzását;
49. elismeri, hogy a keleti partnerség civil társadalmi fóruma potenciálisan egy valódi civil társadalom létrehozását és megerősítését elősegítő fórumként működhet a régió államaiban, és felszólítja a Bizottságot, hogy biztosítsa a fórum számára a szükséges pénzügyi támogatást; felhívja a figyelmet a civil társadalmi projektek finanszírozásának fontosságára, és a régióban működő uniós delegációknak e projektek kiválasztásában betöltött szerepére, illetve e projektek jelentőségére a regionális szintű kapcsolatok elősegítése tekintetében;

Gazdasági együttműködés és társadalmi fejlődés

50. úgy ítéli meg, hogy az EU-nak folytatnia kell a régió gazdasági fejlődésének, kereskedelmének és befektetéseinek támogatását, és hogy a kereskedelempolitika a politikai stabilitás és gazdasági fejlődés kulcsfontosságú tényezője, amely a szegénység csökkentéséhez vezet a dél-kaukázusi régióban; úgy véli, hogy a mélyreható és átfogó szabadkereskedelmi megállapodásokra irányuló tárgyalások és a megállapodások megkötése e tekintetben nagyon fontos szerepet játszhatnak; felszólítja a Bizottságot, hogy mérlegelje, hogyan tudná a régió országait segíteni a megállapodások előkészítése, megtárgyalása és jövőbeni végrehajtása terén, ideértve a jövőbeni, mélyreható és átfogó szabadkereskedelmi megállapodásokból fakadó kötelezettségvállalások fenntartása tekintetében nyújtott támogatást, és kellő időben készítsen átfogó értékelést ezen megállapodások társadalmi és környezeti hatásáról; továbbá arra ösztönzi a dél-kaukázusi országokat, hogy vegyék fontolóra szabadkereskedelmi térség létrehozását egymás között;
51. kiemeli Örményország, Grúzia és Azerbajdzsán geopolitikai helyzetét az Európai Unió, az uniós tagjelölt Törökország, Oroszország és Irán viszonylatában; úgy véli, hogy a politikai stabilitást, az emberi jogok tiszteletben tartását, a fenntartható növekedést és jólétet elősegítő uniós politika egyik kulcseleme a kereskedelem, és úgy gondolja, hogy a Dél-Kaukázusra irányuló uniós stratégia regionális vetülete a kereskedelmi megállapodásokkal kapcsolatban folytatott tárgyalások regionális megközelítést teszi szükségessé; felszólítja a Bizottságot, hogy határozzon meg közös gazdasági érdeket képviselő területeket, amelyek áthidalhatják a nézetkülönbségeket, elősegíthetik a párbeszédet és előmozdíthatják a regionális együttműködést; a régió integrálásának megvalósítása érdekében nagyobb uniós kötelezettségvállalásra és részvételre szólít fel, mivel a Közösség immáron kizárólagos hatáskörrel rendelkezik a kereskedelempolitikával kapcsolatban;
52. üdvözli a 2008 májusában Grúzia és Örményország vonatkozásában elkészített megvalósíthatósági tanulmányok következtetéseit, amelyek azt mutatták, hogy a mélyreható és átfogó szabadkereskedelmi megállapodások (DCFTA) jelentős gazdasági előnyökkel járnának ezen országok és az EU számára, ezáltal lehetővé téve a Bizottság számára, hogy a jövőbeli mélyreható és átfogó szabadkereskedelmi

megállapodásokkal kapcsolatos tárgyalások előkészítő szakaszába lépjen; ösztönzi Grúziát, Örményországot és Azerbajdzsánt, hogy érjenek el jelentősebb előrehaladást saját európai szomszédságpolitikai cselekvési terveik és a Bizottság ajánlásainak teljesítésében, különösen igazgatási és intézményi kapacitásaik javítása és a szabályozási reformok végrehajtása terén (különös tekintettel a szellemi tulajdonjogok alacsony szintű védelmére mindhárom országban), ami az ilyen nagyratörő szabadkereskedelmi megállapodások hatékony végrehajtásának és hatásai fenntartásának egyik szükséges előfeltétele; úgy véli, hogy a szabadkereskedelmi megállapodások Grúziával, Örményországgal és Azerbajdzsánnal való megkötése nemcsak gazdasági növekedést eredményezhet, hanem fokozhatja a külföldi befektetést, új munkahelyeket teremthet és felszámolhatja a szegénységet;

53. emlékeztet arra, hogy az energiabiztonság kérdése mindenkit érintő téma; ezért sürgeti az EU-t, hogy biztosítson sokkal nagyobb mértékű támogatást a régió energiaprojektjeihez az európai normákkal összhangban, ideértve az energiahatékonyságot és az alternatív energiaforrások fejlesztését támogató projekteket, valamint fokozza az energiával kapcsolatos kérdésekben az együttműködést, és folytassa eltökélten a déli energiafolyosó – beleértve a Nabucco gázvezeték – mihamarabbi befejezésére irányuló munkát; felszólítja a Bizottságot, hogy gondoskodjon arról, hogy az energiával és a közlekedéssel kapcsolatos projektek a Dél-Kaukázusban elősegítsék a három ország közötti kapcsolatokat és ne vezessenek bizonyos közösségek kirekesztéséhez; megerősíti a bakui kezdeményezés és azt támogató INOGATE és TRACECA programok jelentőségét;
54. hangsúlyozza, hogy a politikai stabilitás alapvető jelentőséggel bír a megbízható és zavartalan energiaellátás szempontjából, annak érdekében, hogy megfelelő körülmények álljanak rendelkezésre az infrastrukturális fejlesztésekhez; ebben az összefüggésben emlékeztet arra, hogy a Baku–Tbiliszi–Ceyhan (BTC) és a Baku–Tbiliszi–Erzerum (BTE) gázvezetékek által alkotott kettős energiafolyosó előmozdítja az EU és a Kaszpi-tenger térsége egymáshoz való közeledését; felszólít a három kaukázusi állammal az energia területére vonatkozóan megkötött kétoldalú megállapodások és egyetértési megállapodások megújítására, az energia-ellátási zavarok esetén követendő magatartási kódexet és különleges intézkedéseket meghatározó „energiabiztonsági záradék” beemelésével; úgy véli, hogy az ezen országokkal folytatott, széles körű társulási megállapodások megkötésére irányuló tárgyalások során foglalkozni kell az energiabiztonsággal és az energiatranzittal kapcsolatos rendelkezésekkel;
55. ismételten megerősíti, hogy az emberek közötti közvetlen kapcsolatok, illetve a főleg a fiatalokat célzó mobilitási programok, valamint az EU régióival és a nagyfokú autonómiát élvező nemzeti kisebbségekkel rendelkező helyi közösségekkel folytatott testvérprogramok rendkívül fontosak; úgy véli, hogy a mobilitási programokban részt vevő hallgatók, tanárok és kutatók számát jelentősen növelni kell; üdvözli a vízumkönnyítési és visszafogadási megállapodások megkötését Grúziával, és felszólítja a Tanácsot és a Bizottságot, hogy tegyen lépéseket az Örményországgal és Azerbajdzsánnal kötendő vízumkönnyítési és visszafogadási megállapodások érdekében;
56. megerősíti, hogy az EU-nak ki kell dolgoznia egy Dél-Kaukázussal kapcsolatos stratégiát, mivel az EU számára ez egy igen fontos régió, és az EU potenciálisan

jelentős szerepet játszhat a régió fejlődésének előmozdításában és konfliktusainak megoldásában;

o

o o

57. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Bizottság alelnökének/a közös kül- és biztonságpolitikai főképviselőnek, a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint Örményország, Azerbajdzsán és Grúzia kormányainak és parlamentjeinek.